

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โทรศัพท์/โทรสาร 02-6299660 E-mail : droughtcenter@gmail.com

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร

วันที่ 24 กันยายน 2569 (เวลา 15.00 น.)

1. สภาพอากาศ

1.1 ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา

ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา เรื่อง ฝนตกหนักถึงหนักมากบริเวณประเทศไทย (มีผลกระทบจนถึงวันที่ 27 กันยายน 2569) ฉบับที่ 6 ลงวันที่ 24 กันยายน 2569 เวลา 05.00 น.

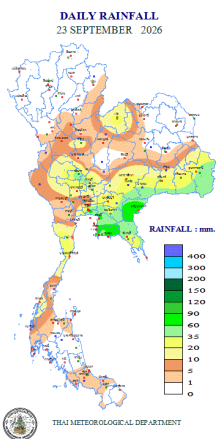
ในช่วงวันที่ 24 – 27 ก.ย. 69 บริเวณภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ภาคกลาง รวมทั้งกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ภาคตะวันออก และภาคใต้ จะมีฝนตกหนักหลายพื้นที่และมีฝนตกหนักมากบางแห่ง

ทั้งนี้เนื่องจากหย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรงบริเวณประเทศกัมพูชาจะเคลื่อนเข้าปกคลุมภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ภาคตะวันออก ภาคกลาง รวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ตามแนวร่องมรสุมที่พาดผ่านประเทศไทยตอนบน ในขณะที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมทะเลอันดามัน ประเทศไทย และอ่าวไทยจะมีกำลังแรงขึ้น

ขอให้ประชาชนบริเวณประเทศไทยระวังอันตรายจากฝนตกหนักถึงหนักมากและฝนตกสะสมที่เกิดขึ้นต่อเนื่อง ซึ่งอาจทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลาก โดยเฉพาะพื้นที่ลาดเชิงเขาใกล้ทางน้ำไหลผ่านและพื้นที่ลุ่ม ควรหลีกเลี่ยงการเดินทางผ่านเส้นทางที่มีปัญหาน้ำท่วมซ้ำซาก โดยเฉพาะพื้นที่ลุ่มต่ำซึ่งอาจเกิดน้ำท่วมขังในระยะสั้นได้

สำหรับคลื่นลมบริเวณทะเลอันดามันและอ่าวไทยจะมีกำลังแรงขึ้น โดยอ่าวไทยตอนบนและทะเลอันดามันตอนบน มีคลื่นสูง 2-3 เมตร บริเวณฝนฟ้าคะนองคลื่นสูงมากกว่า 3 เมตร ส่วนอ่าวไทยตอนล่างและทะเลอันดามันตอนล่างมีคลื่นสูงประมาณ 2 เมตร บริเวณฝนฟ้าคะนองคลื่นสูงมากกว่า 2 เมตร ชาวเรือบริเวณอ่าวไทยและทะเลอันดามัน ควรเดินเรือด้วยความระมัดระวัง และหลีกเลี่ยงการเดินทางในบริเวณที่มีฝนฟ้าคะนอง เรือเล็กบริเวณอ่าวไทยตอนบนและทะเลอันดามันตอนบนควรงดออกจากฝั่ง จนถึงวันที่ 27 ก.ย. 69

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 23 ก.ย. 69 ถึง เวลา 07.00 น. วันที่ 24 ก.ย. 69

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1	เมืองระยอง	ระยอง	105.1	ฝนตกหนักมาก
2	เมืองชลบุรี	ชลบุรี	70.4	ฝนตกหนัก
3	เมืองตราด	ตราด	47.0	ฝนตกหนัก
4	เมืองสมุทรปราการ	สมุทรปราการ	38.6	ฝนตกหนัก
5	บางเสาธง	สมุทรปราการ	38.4	ฝนตกหนัก

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)
ข้อมูลจาก กรมอุตุนิยมวิทยา

2. สถานการณ์น้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ 24 ก.ย. 69)

2.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ปริมาณน้ำในอ่างฯ 57,414 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 75 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 33,437 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 63) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2568 (60,682 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 79) น้อยกว่าปี 2568 จำนวน 3,268 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 489.21 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 141.24 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 19,252 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ปริมาณน้ำในอ่างฯ 53,455 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 75 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 29,904 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 63) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2568 (56,373 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 80) น้อยกว่าปี 2568 จำนวน 2,918 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 370.55 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบายจำนวน 72.51 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 17,383 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาณน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	17,302	70	10,557	58	92	1,184	851	72	760	70	100	26,009	18,153	70	11,317	59	7,856
ตอน	12	8,368	5,053	60	3,401	51	234	2,209	1,585	72	1,407	69	246	10,577	6,638	63	4,808	55	3,939
กลาง	3	1,331	766	58	694	55	28	419	287	68	256	66	31	1,750	1,053	60	950	58	697
ตะวันตก	2	26,605	23,642	89	10,365	78	9	170	80	47	68	43	11	26,775	23,722	89	10,434	77	3,053
ตะวันออก	6	1,515	968	64	873	61	54	1,118	882	79	820	78	60	2,633	1,850	70	1,693	68	783
ใต้	4	8,194	5,724	70	4,014	62	44	727	274	38	220	33	48	8,922	5,999	67	4,234	59	2,923
รวม	35	70,838	53,455	72	29,904	63	461	5,828	3,959	68	3,532	65	496	76,666	57,414	75	33,437	63	19,252

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริกิตี แควน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาณน้ำในอ่างฯ 17,198 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 69 ปริมาณน้ำใช้การได้ 10,491 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 58 ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 127.18 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 11.50 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 7,584 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาณน้ำในอ่างฯ		ปริมาณน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำรับได้ อื่น
	ปริมาณน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาณน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	8,373	62	4,573	47	49.45	30.77	3.00	6.00	5,089
สิริกิตี	7,562	80	4,712	71	27.52	52.06	5.90	17.00	1,948
ภูมิพล+สิริกิตี	15,935	69	9,285	57	76.97	82.83	8.90	23.00	7,037
แควน้อยฯ	626	67	583	65	19.22	12.83	1.3	1.73	314
ป่าสักชลสิทธิ์	638	73	623	71	30.99	12.91	1.30	1.30	234
รวมทั้งหมด	17,198	69	10,491	58	127.18	108.57	11.50	26.03	7,584

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าร้อยละ 30 ของความจุอ่างฯ จำนวน 1 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯ กระเสี้ยว (23%)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 80 ของความจุอ่างฯ จำนวน 8 อ่าง ได้แก่ อ่างฯ แม่จัดสมบูรณ์ชล (91%) อ่างฯ กัวลม (89%) อ่างฯ กัวคองหมา (92%) อ่างฯ สิรินคร (91%) อ่างฯ ศรีนครินทร์ (88%) อ่างฯ วชิราลงกรณ์ (90%) อ่างฯ ขุนด่านปราการชล (94%) อ่างฯ และอ่างฯ แก่งกระจาน (87%)

2.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำยม แม่น้ำตาปี ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำตาปี แม่น้ำท่าตะเภา แม่น้ำโก-ลก ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำน่าน แม่น้ำมูล แม่น้ำพระสทิง ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์มาก

แม่น้ำบางปะกง ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ท่วม

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 1,777 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 1,737 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +22.12 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 3.58 เมตร

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 1,750 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 1,620 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +16.66 ม.รทก. (เมื่อวาน +16.90 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +13.89 ม.รทก. (เมื่อวาน +13.44 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันออก รวม 228 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 231 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาทป่าสัก (ปตร.มโนรมย์) 179 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 49 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เชื่อนพระรามหก 149 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 146 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 98 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 79 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศิลป์) 22 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 44 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งผิงตะวันตก รวม 270 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 250 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่าอุโมง (ปตร.มะขามเฒ่า-อุโมง) 25 ลบ.ม./วินาที คลองมะขามเฒ่ากระเสียว (ปตร.มะขามเฒ่า-กระเสียว) 11 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 60 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 121 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 53 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำเจ้าพระยา อ.สามโคก จ.ปทุมธานี ปริมาณน้ำไหลผ่าน 1,375 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 1,184 ลบ.ม./วินาที)

2.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ค่าความเค็ม (กรัม/ลิตร)							เกณฑ์	หมายเหตุ
		18 ก.ย. 69	19 ก.ย. 69	20 ก.ย. 69	21 ก.ย. 69	22 ก.ย. 69	23 ก.ย. 69	24 ก.ย. 69		
เจ้าพระยา	ปากคลองสำแล จ.ปทุมธานี	0.13	0.13	0.13	0.12	0.12	0.12	0.10	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวัง 0.25 กรัม/ลิตร - เกณฑ์มาตรฐานในการผลิตน้ำประปา 0.50 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มบุรี จ.นนทบุรี	0.19	0.17	0.19	0.19	0.18	0.17	0.10	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวังเพื่อการเกษตร 2.00 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มชลประทานสามเสน กทม.	0.21	0.17	0.18	0.18	0.19	0.18	0.18	ปกติ	

ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

2.4 สถานการณ์น้ำโขง

สถานี	ระดับตลิ่ง	ระดับน้ำ 23 ส.ค. 69	+ สูงกว่าตลิ่ง - ต่ำกว่าตลิ่ง
อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	12.80	3.35	-9.45
อ.เชียงคาน จ.เลย	16.00	8.05	-7.95
อ.เมือง จ.หนองคาย	12.20	5.43	-6.77
อ.เมือง จ.นครพนม	12.00	7.03	-4.97
อ.เมือง จ.มุกดาหาร	12.50	7.34	-5.16
อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี	14.50	10.33	-4.17

หมายเหตุ ข้อมูลจาก www.drw.go.th

3. ผลกระทบด้านการเกษตร ช่วงภัย 20 ก.พ. 69 – ปัจจุบัน (ข้อมูล ณ วันที่ 24 ก.ย. 69)

3.1 ดินโคลนทับถม ช่วงภัย 30 ก.ค. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัด เชียงใหม่ น่าน พะเยา และแม่ฮ่องสอน เกษตรกร 309 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 270 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 240 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 19 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 11 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 309 ราย พื้นที่ 270 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 240 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 19 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 11 ไร่ วงเงิน 1,887,743 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 20 ราย พื้นที่ 12 ไร่ วงเงิน 87,448 บาท

ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

3.2 ฝนแล้ง ช่วงภัย 8 ก.ค. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก นครสวรรค์ พิจิตร เพชรบูรณ์ และอุทัยธานี เกษตรกร 16,216 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 226,119 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 136,153 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 89,958 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 8 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 417 ราย พื้นที่ (พืชไร่และพืชผัก) 5,070 ไร่ วงเงิน 10,038,600 บาท **อยู่ระหว่างช่วยเหลือ**

ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

3.3 กัญฉะถัง ช่วงกัญ 1 เม.ย. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุทัยธานี ฉะเชิงเทรา ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และนครศรีธรรมราช เกษตรกร 4,453 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 8,646 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1,112 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 362 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 7,173 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 1,051 ราย พื้นที่ 2,646 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 879 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 1 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 1,766 ไร่ วงเงิน 8,328,649 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 216 ราย พื้นที่ 1,186 ไร่ วงเงิน 2,417,972 บาท

ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

3.4 อุทกภัย ช่วงกัญ 20 ก.พ. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 36 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ น่าน พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ นครพนม บึงกาฬ มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สกลนคร หนองคาย อำนาจเจริญ อุบลราชธานี กาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด ชัยนาท สระบุรี พังงา ระนอง และสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 57,575 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 398,102 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 332,852 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 60,261 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 4,989 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 20,964 ราย พื้นที่ 168,629 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 155,758 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 11,897 ไร่ และไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 974 ไร่ วงเงิน 239,501,298 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 445 ราย พื้นที่ 1,686 ไร่ วงเงิน 2,521,427 บาท

ด้านประมง ได้รับผลกระทบ 14 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงราย ตาก นครสวรรค์ พะเยา พิจิตร เพชรบูรณ์ ลำปาง นครพนม บึงกาฬ สกลนคร หนองคาย อุบลราชธานี และสระบุรี เกษตรกร 2,538 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ 2,808 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 2,487 ไร่ บ่อกุ้ง 321 ไร่ กระชัง 190 ตรม. **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 2,538 ราย พื้นที่ 2,808 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 2,487 ไร่ บ่อกุ้ง 321 ไร่ กระชัง 190 ตรม. วงเงิน 15,467,961 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 29 ราย พื้นที่ 24 ไร่ วงเงิน 114,054 บาท

ด้านปศุสัตว์ ได้รับผลกระทบ 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แม่ฮ่องสอน ลำปาง นครพนม และหนองคาย เกษตรกร 28,227 ราย สัตว์ได้รับผลกระทบ 959,417 ตัว แบ่งเป็น โค 24,689 ตัว กระบือ 6,426 ตัว สุกร 26,553 ตัว แพะ/แกะ 720 ตัว และสัตว์ปีก 901,029 ตัว แปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ 1,381 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 792 ราย สัตว์ตาย/สูญหายรวม 39,440 ตัว แบ่งเป็น โค 59 ตัว กระบือ 7 ตัว สุกร 192 ตัว และสัตว์ปีก 39,440 ตัว แปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ 333 ไร่

3.5 วาตภัย ช่วงกัญ 20 ก.พ. 69 – ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 45 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกรุงเทพมหานคร กระบี่ กาฬสินธุ์ กำแพงเพชร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ชัยนาท ชัยภูมิ เชียงใหม่ เชียงราย ตรัง ตราด ตาก นครพนม นครราชสีมา นครศรีธรรมราช น่าน บุรีรัมย์ ปทุมธานี พะเยา พิจิตร เพชรบุรี เพชรบูรณ์ แพร่ มหาสารคาม แม่ฮ่องสอน ระยอง ลำปาง ลำพูน ศรีสะเกษ สกลนคร สงขลา สตูล สระแก้ว สระบุรี สิงห์บุรี สุโขทัย สุพรรณบุรี สุราษฎร์ธานี หนองคาย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี และอุบลราชธานี เกษตรกร 6,566 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 19,618 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 2,576 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 12,702 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 4,340 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 1,900 ราย พื้นที่ 7,008 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 102 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 6,015 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 891 ไร่ วงเงิน 15,792,495 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 1,750 ราย พื้นที่ 6,728 ไร่ วงเงิน 14,895,839 บาท

ด้านประมง ได้รับผลกระทบ 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดศรีสะเกษ และอุบลราชธานี เกษตรกร 3 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ (กระชัง) 104 ตรม. **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 2 ราย พื้นที่ (กระชัง) 54 ตรม. วงเงิน 19,872 บาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 2 ราย พื้นที่ 54 ตรม. วงเงิน 19,872 บาท

ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

4. การให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า

- เตรียมเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ เพื่อช่วยเหลือพื้นที่นาปี นาปรัง อุปโภค-บริโภค พืชไร่ และอุทกภัย ในช่วงฤดูฝน ปี 2569 จำนวน 1,914 เครื่อง ได้ติดตั้งเครื่องสูบน้ำเพื่อช่วยเหลือตามพื้นที่ประจำสัปดาห์ วันที่ 14 – 20 กันยายน 2569 งานระบายน้ำหลัก จำนวน 12 เครื่อง ในเขตจังหวัดนครปฐม ฉะเชิงเทรา สุพรรณบุรี และสมุทรสาคร งานขาดแคลนน้ำ จำนวน 2 เครื่อง ในเขตจังหวัดตาก

- เตรียมความพร้อมสนับสนุนรถยนต์บรรทุกน้ำ รวมทั้งหมด 203 คัน ประกอบด้วย ภาคเหนือ 54 คัน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 49 คัน ภาคกลาง และภาคตะวันตก 37 คัน ภาคตะวันออก 25 คัน และภาคใต้ 38 คัน

5. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 9 ก.ย. 69)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1. โรคไหม้ข้าว	พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด (เชียงใหม่ แพร่ แม่ฮ่องสอน กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ มุกดาหาร ร้อยเอ็ด สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย อุบลราชธานี ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี และสงขลา) จำนวน 1,675.25 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 166.75 ไร่	- โรคไหม้ข้าว การใช้เมล็ดพันธุ์ในอัตราที่เหมาะสม อัตรา 15-20 กิโลกรัมต่อไร่ การใช้ปุ๋ยในอัตราที่เหมาะสม การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัมต่อน้ำ 200 ลิตร การใช้พันธุ์ต้านทาน เช่น ปทุมธานี 1 สุพรรณบุรี 1,2 กข 41
	2. โรคขอบใบแห้ง	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (เชียงราย ตาก นครราชสีมา บุรีรัมย์ และสกลนคร) จำนวน 520.00 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 293.00 ไร่	- โรคขอบใบแห้ง ใช้พันธุ์ข้าวที่ต้านทาน ไม่ควรระบายน้ำจากแปลงที่เป็นโรคไปสู่แปลงอื่น ใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันการเกิดโรค เช่น เชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลีส)
	3. เพลี้ยกระโดดหลังขาว	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (เชียงใหม่ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำพูน ลำปาง มุกดาหาร และอุบลราชธานี) จำนวน 11,864.25 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 4,689.25 ไร่	- เพลี้ยกระโดดหลังขาว แนะนำปลูกข้าวพันธุ์ต้านทาน เมื่อตรวจพบมากกว่า 1 ตัวต่อต้น ให้ใช้น้ำออกจากแปลงนาเพื่อควบคุมระดับน้ำในนาข้าว อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เพื่อใช้ควบคุมการระบาด ไม่ใช้ปุ๋ยไนโตรเจนในปริมาณที่มากเกินไป เพราะจะทำให้ต้นข้าวอวบเหมาะแก่การเข้าทำลาย และควบคุมระดับน้ำในนาข้าว โดยการระบายน้ำออกเป็นครั้งคราวแบบเปียกสลับแห้ง
	4. เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (กำแพงเพชร เชียงใหม่ แพร่ พิจิตร เลย ชัยภูมิ สุรินทร์ และอุบลราชธานี) จำนวน 696.25 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 605.00 ไร่	- เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น มวนเขียวตูดไข่ และแมงมุมสุนัขป่า เพื่อช่วยควบคุมการระบาด ใส่ปุ๋ยไนโตรเจนอย่างเหมาะสม ควบคุมระดับน้ำในนา ใช้วิธีเปียกสลับแห้ง และระบายน้ำออกเป็นระยะ หากพบเพลี้ยเกินระดับกำหนด ให้ใช้สารกำจัดแมลงที่เหมาะสมกับระยะการเจริญเติบโต
	5. หนอนกอข้าว	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (เชียงใหม่ ตาก สุโขทัย อุทัยธานี นครราชสีมา บุรีรัมย์ มุกดาหาร ร้อยเอ็ด อุบลราชธานี และฉะเชิงเทรา) จำนวน 1,862.00 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 41.25 ไร่	- หนอนกอข้าว โกลบตอซังและจัดการน้ำ หลังเก็บเกี่ยวเพื่อทำลายหนอนและดักแด้ ปลูกพืชหมุนเวียน เพื่อตัดวงจรชีวิตของหนอนกอข้าว ใส่ปุ๋ยไนโตรเจนอย่างเหมาะสม ใช้แสงไฟล่อและทำลายตัวเต็มวัย เมื่อพบการระบาดรุนแรง
	6. แมลงงู	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เพชรบูรณ์) จำนวน 105.00 ไร่ การระบาดคงที่	หลีกเลี่ยงสารฆ่าแมลงชนิดเม็ด เพื่ออนุรักษ์แตนเบียนและศัตรูธรรมชาติ เมื่อพบข้าวยอดเหี่ยว 10–15% ในช่วง 3–4 สัปดาห์หลังหว่าน/ปักดำ ให้ใช้สารกำจัดแมลงชนิดพ่นน้ำตามคำแนะนำ
	7. แมลงบัว	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ตาก แม่ฮ่องสอน เพชรบูรณ์ และหนองบัวลำภู) จำนวน 276.00 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 252.00 ไร่	- แมลงงู สำรวจแปลงสม่ำเสมอ เพื่อเฝ้าระวังการระบาด ไถพรวนและตากดิน 7–14 วัน เพื่อทำลายหนอนและแมลงในดิน หลีกเลี่ยงปุ๋ยคอกดิบ ควรใช้ปุ๋ยคอกที่ผ่านการหมักสมบูรณ์แล้ว ใช้เชื้อราเมตาไรเซียม อัตรา 1 กก. ต่อน้ำ 20 ลิตร ใช้สารกำจัดแมลงตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร และเลือกใช้ให้เหมาะสมกับชนิดและระยะการระบาดของสารชนิดเม็ด ควรใช้เมื่อดินมีความชื้น และควรใช้ก่อนฝนตกหรือให้น้ำทันทีหลังใช้
	8. เพลี้ยไฟ	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ตาก เชียงใหม่ และอุดรธานี) จำนวน 225.00 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 225.00 ไร่	
	9. โรคใบสีส้ม	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ร้อยเอ็ด สกลนคร และอุดรธานี) จำนวน 125.00 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 5.00 ไร่	
	10. หู	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ตาก และชัยนาท) จำนวน 1,464.00 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1,464.00 ไร่	

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
			- แมลงบั่ว กำจัดวัชพืชหรือแปลงนา ก่อนตกกล้าหรือหว่านข้าว เพื่อลดแหล่งอาศัยของแมลงบั่ว ปรับช่วงเวลาปลูกให้เหมาะสม โดยเฉพาะพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อลดความรุนแรงของการระบาดหลักเสี่ยงการปลูกหรือปักดำดี ในพื้นที่ที่มีการระบาดเป็นประจำ - เพลี้ยไฟ สำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ และกำจัดวัชพืชในนา คับนา และรอบแปลง รักษาระดับน้ำ โดยเฉพาะข้าวยะกกล้า-หลังหว่าน 7 วัน ไม่ให้ข้าวขาดน้ำ เมื่อพบเพลี้ยไฟ ให้ไช่น้ำท่วมยอดข้าว 1-2 วัน และเร่งการเจริญเติบโตของต้นข้าวตามคำแนะนำใช้สารกำจัดแมลงเมื่อระบาดรุนแรง โดยพ่นเมื่อพบใบข้าวม้วนมากกว่า 50% ในช่วงอายุ 10-15 วันหลังหว่าน - โรคนิวโมสแฟก ใช้พันธุ์ข้าวต้านทาน เช่น กข1 และ กข3 กำจัดวัชพืชและพืชอาศัย เพื่อลดแหล่งเชื้อไวรัสและแมลงพาหะ ใช้สารกำจัดแมลงตามฉลาก โดยเลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่ง และเน้นกำจัดในระยะตัวอ่อนหลักเสี่ยงการผสมสารหลายชนิด หรือผสมร่วมกับสารกำจัดโรคพืช/วัชพืชหลักเสี่ยงสารกลุ่มไพรีทรอยด์สังเคราะห์ เช่น ไซเฟอร์เมทริน ไชฮาโลทริน และเดลตาเมทริน - หนู สำรวจแปลงสม่ำเสมอ เพื่อเฝ้าระวังการระบาดใช้วิธีกล เช่น กัดัก ขุดหนู และล้อมตีหนู โดยเน้นช่วงหลังเก็บเกี่ยว จัดการสภาพแวดล้อม ลดขนาดคันนาให้เล็กกว่า 30 ซม. และกำจัดวัชพืช/กองวัสดุที่เป็นแหล่งอาศัย ใช้ชีววิธีอนุรักษ์สัตว์ผู้ล่า เช่น นกแสก งู พังพอน และเหยี่ยว พร้อมจัดทำคอนให้นกผู้ล่า ใช้ระบบรื้อร่วมกับกัดัก (TBS) เพื่อป้องกันและดักจับหนูในพื้นที่ปลูกขนาดใหญ่
มะพร้าว	1. ตัวงวง 2. หนอนหัวดำ 3. แมลงดำหนาม	พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด (ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ กรุงเทพมหานคร ชลบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ตรด ระยอง นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ชุมพร พังงา นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 721.73 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 2.50 ไร่ พื้นที่ระบาด 35 จังหวัด (เพชรบูรณ์ สุโขทัย กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย อำนาจเจริญ อุตรดิตถ์ อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร ชัยนาท จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตรด ระยอง สมุทรปราการ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ปัตตานี พังงา ภูเก็ต สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 24,713 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 364 ไร่ พื้นที่ระบาด 22 จังหวัด (เพชรบูรณ์ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ ชัยนาท กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ชลบุรี ตรด ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม กระบี่ ชุมพร ตรัง พังงา นครศรีธรรมราช ภูเก็ต สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 6,205.69 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 8.15 ไร่	- ตัวงวง ใช้ตาข่ายดักจับตัวงวงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาตาไรเซียม (Metarhizium anisopliae) เพื่อกำจัดตัวงวงในระยะหนอนและดักแด้ ใช้น้ำมันหล่อลื่นเครื่องยนต์ หรือชั้นผสมกับน้ำมันยาทาบริเวณแผลโคนต้นหรือลำต้นมะพร้าว เพื่อป้องกันการวางไข่ของตัวงวงมะพร้าว - หนอนหัวดำ ปล่อยแตนเบียนบราคอน (Bacon hebetor) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำปล่อยแตนเบียนไทรโครแกรมมา (Trichogramma sp.) เพื่อควบคุมระยะไข่ของหนอนหัวดำ และแนะนำการใช้สารเคมีอิมามิกติน เบนโซเอท 1.92% EC ในการป้องกันและกำจัดหนอนหัวดำ - แมลงดำหนาม ปล่อยแตนเบียนอะซีโคเดส (Asecodes hipinarum) เพื่อควบคุมหนอนแมลงดำหนามมะพร้าวปล่อยแตนเบียนเตตราสติคัส (Tetrastichus brontispae) เพื่อควบคุมดักแด้แมลงดำหนามมะพร้าว และอนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ - โรสี้ขามะพร้าวจะเข้าทำลายอยู่ภายในหัวผลมะพร้าวทำให้การพ่นสารฆ่าไร ไม่สามารถโดนตัวได้โดยตรง ดังนั้นการป้องกันกำจัดให้เน้นพ่นสารฆ่าไรในระยะมะพร้าวติดจั่นจนถึงระยะผลขนาดเล็กห่างกันประมาณ 1 สัปดาห์ ซึ่งเป็นระยะที่โรสี้ขามะพร้าวเข้าทำลาย ควรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	4. โรสสีขามะพร้าว 5. ดั้วแรด	พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด (กำแพงเพชร นครพนม บุรีรัมย์ นครราชสีมา กรุงเทพมหานคร ชัยนาท จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด สมุทรปราการ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ชุมพร นครศรีธรรมราช และสงขลา) จำนวน 1,083.35 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 13.05 ไร่ พื้นที่ระบาด 31 จังหวัด (เพชรบูรณ์ ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม สุรินทร์ อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง สมุทรปราการ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ภูเก็ต ระนอง สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 6,346.89 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 8.65 ไร่	- ดั้วแรด ใช้ เชื้อราเมตาไธเซียม (Metarhizium anisopliae) ผสมกับปุ๋ยคอกและมะพร้าวสับ ในการกำจัดด้วงแรดในระยะหย่อนและดักแด้ ใช้กับดักฟีโรโมนเพื่อล่อด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และแนะนำการใช้สารเคมีกำจัดเมื่อพบการระบาดรุนแรง
ปาล์ม น้ำมัน	1. หนอนปลอกเล็ก 2. หนอนหัวดำ 3. ดั้วแรด 4. ดั้วกุหลาบ 5. โรคลำต้นเน่า 6. โรคทะลายเน่า 7. โรคใบจุด 8. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (นครราชสีมา ชลบุรี กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 589.30 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 4.50 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สกลนคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และนครศรีธรรมราช) จำนวน 242.75 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,169.35 ไร่ การระบาดลดลง 30.75 ไร่ พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 498.75 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 75.50 ไร่ พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (จันทบุรี ชลบุรี ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 11,195.68 ไร่ การระบาดลดลง 12.67 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ตราด ชุมพร กระบี่ นครศรีธรรมราช ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,108.25 ไร่ การระบาดลดลง 0.50 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 123 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (กระบี่ ชุมพร ตรัง นราธิวาส นครศรีธรรมราช ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 3,898.79 ไร่ การระบาดลดลง 2.00 ไร่	- หนอนปลอกเล็ก ตัดทางใบที่ถูกหนอนปลอกเล็กกัดกินมาเผาทำลายทิ้งนอกแปลง แนะนำพันธ์เชื้อบีที (Bacillus thuringiensis) อัตรา 100 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ผสมสารจับใบ 5 มิลลิลิตร พ่นให้ทั่วบริเวณใต้ - หนอนหัวดำ ตัดทางใบและเก็บซากพืชที่ถูกทำลายแล้วนำไปเผาทันที เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ และปล่อยแตนเบียนบราคอน (Bracon hebetor) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ - ดั้วแรด ใช้กับดักฟีโรโมนล่อด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไธเซียม (Metarhizium anisopliae) อัตรา 800 กรัมตอกองล่อ ผสมกับปุ๋ยคอกและมะพร้าวสับ เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะหย่อนและดักแด้ - ดั้วกุหลาบ ทำความสะอาดบริเวณคอปาล์มน้ำมัน และบริเวณโคนทางใบอย่างสม่ำเสมอ และแนะนำเกษตรกรให้ใช้สารฆ่าแมลงประเภท Carbaryl เช่น เซฟวิน (Sevin) 85% WP หรือคาร์โบซัลแฟน (carbosulfan) 20% EC ในการกำจัดด้วงกุหลาบ - โรคลำต้นเน่า ใช้เชื้อไตรโคเดอร์มาราดหรือฉีดพ่นบริเวณรอบโคนต้นและโดยรอบอย่างสม่ำเสมอ ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ ผสมกับเชื้อไตรโคเดอร์มาเพื่อบำรุงต้นปาล์มน้ำมันให้แข็งแรง - โรคทะลายเน่า ตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมันช่อดอกที่ฟ่อ และทะลายที่พบเป็นโรคนำออกไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลง และทำความสะอาดสวนกำจัดวัชพืช เพื่อให้มีอากาศถ่ายเท - โรคใบจุด กำจัดวัชพืชบริเวณรอบสวนปาล์มน้ำมันให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ ลดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจนเมื่อพบการแพร่ระบาดของโรคใบจุด และแยกต้นกล้าที่เป็นโรคใบจุดออกจากแปลงตัดแต่งใบที่เป็นโรคใบจุดนำออกไปเผาทำลาย - โรคใบจุดสาหร่าย ตัดทางใบที่เป็นโรคใบจุดสาหร่าย นำไปเผาทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เกิดการแพร่ของสปอร์ไปยังต้นอื่น และแนะนำให้สารเคมีคอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ (copper oxychloride) 85% WP เมื่อพบการระบาดรุนแรง
ยางพารา	1. โรครากขาว	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง สงขลา นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,359.35 ไร่ การระบาดลดลง 1.00 ไร่	- แนะนำวิธีการป้องกันกำจัดโรครากขาว โดยการขุดคูล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรคขนาดคูกว้าง 30 ซม. ลึก 60 ซม. ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ 2 ต้น

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	2. โรคใบร่วงชนิดใหม่ ของยางพารา 3. โรคใบร่วงยางพารา 4. โรคหน้ำยางแห้ง 5. โรคใบจุดนูน 6. โรคคราแป้ง	พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด (น่าน เพชรบูรณ์ สุโขทัย นครพนม บึงกาฬ เลย หนองคาย อุดรธานี กระบี่ ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา ยะลา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 919,508.95 ไร่ การระบาดลดลง 69,657.01 ไร่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (สุโขทัย หนองคาย ตราด ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ระนอง และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,465.00 ไร่ การระบาดลดลง 0.25 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (สกลนคร ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 5,056.71 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (หนองคาย) จำนวน 1,790.50 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (สกลนคร ตรัง และสตูล) จำนวน 79.56 ไร่ การระบาดลดลง 2.00 ไร่	- ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - หากพบการระบาดของโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา รุนแรง ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา - เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยาง ควรหยุดกรีต 3-6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง หรือจนกระทั่ง น้ำยางไหลเป็นปกติเมื่อทำการทดสอบ - เมื่อพบอาการโรคเป็นรอยปุ่มเพียงเล็กน้อย ใช้สารเคมี ป้องกันกำจัดเชื้อราทาบริเวณที่ถูกทำลาย เพื่อรักษาโรค - เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยาง เช่น ต้นยางไหลนานผิดปกติและน้ำยางจางลง หรือน้ำยาง หยุดไหลเร็ว หรือน้ำยางหยุดไหลเป็นช่วง ๆ บนหน้ากรีต ควรหยุดกรีต 3 - 6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง - ใส่ปุ๋ยเคมีในช่วงปลายฤดูฝนตามคำแนะนำ เพื่อให้ใบที่ผลิ ออกมาใหม่สมบูรณ์และแก่เร็ว พันระยะอ่อนแอต่อการเข้า ทำลายของเชื้อ
กาแฟ	1. โรคใบจุดตากบ 2. หนอนเจาะกิ่ง 3. มอดเจาะผลกาแฟ 4. หนู	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และเพชรบูรณ์) จำนวน 134.60 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และตาก) จำนวน 157.50 ไร่ การระบาดลดลง 3.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (เชียงใหม่ เพชรบูรณ์ ตาก น่าน และแม่ฮ่องสอน) จำนวน 928.48 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 5.98 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ตาก) จำนวน 162.00 ไร่ การระบาดคงที่	- หากพบการเข้าทำลายของหนอนกาแฟสีแดง/หนอนเจาะกิ่ง ให้ตัดกิ่งและลำต้นออกไปเผาทำลายนอกแปลง และฉีดพ่น สารฆ่าแมลงเพนิโตรโซอน - วางกับดักสารล่อมอดเจาะผลกาแฟ (เมทิลแอลกอฮอล์ : เอทิลแอลกอฮอล์ อัตรา 1 : 1) เติมน้ำล่อทุก ๆ 2 สัปดาห์ ใช้เชื้อราชีวเวเรีย DOA B18 ผสมสารจับใบฉีดพ่นอย่างน้อย เดือนละ 1 ครั้ง
มันสำปะหลัง	1. โรคใบด่าง มันสำปะหลัง 2. เพลี้ยแป้ง มันสำปะหลัง 3. โรคพุ่มแจ้ 4. โรแดงมันสำปะหลัง 5. เพลี้ยหอยเกล็ด	พื้นที่ระบาด 38 จังหวัด (กำแพงเพชร ตาก นครสวรรค์ พิจิตร เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุทัยธานี อุดรดิตถ์ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุดรธานี อุบลราชธานี ชัยนาท ลพบุรี สระบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว กาญจนบุรี เพชรบุรี ราชบุรี และสุพรรณบุรี) จำนวน 813,019.99 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 6,923.24 ไร่ พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร สกลนคร หนองคาย อุบลราชธานี สระบุรี จันทบุรี ชลบุรี สระแก้ว และกาญจนบุรี) จำนวน 3,580.75 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 14 จังหวัด (กำแพงเพชร เพชรบูรณ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ สกลนคร อุดรธานี สระบุรี จันทบุรี ชลบุรี ระยอง สระแก้ว กาญจนบุรี และราชบุรี) จำนวน 5,788.02 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 75.02 ไร่ พื้นที่ระบาด 14 จังหวัด (กำแพงเพชร ตาก สุโขทัย อุดรดิตถ์ ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม ยโสธร สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย ชลบุรี และ กาญจนบุรี) จำนวน 12,654.00 ไร่ การระบาดลดลง 206.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ยโสธร สกลนคร และจันทบุรี) จำนวน 522.25 ไร่ การระบาดลดลง 1.00 ไร่	- โรคใบด่างมันสำปะหลัง ปลูกล้มมันสำปะหลังที่เป็นพันธุ์ทนทาน โรคและสะอาด ได้แก่ พันธุ์ระยอง 72 เกษตรศาสตร์ 50 และ หัวบง 60 และพันธุ์ต้านทานโรคใบด่าง ได้แก่ อิทิ 1 อิทิ 2 อิทิ 3 หรือพันธุ์อื่น ๆ ที่หน่วยงานวิชาการรับรอง กำจัดแมลง หวีขาวยาสูบพาหะนำโรค โดยการอนุรักษศัตรูธรรมชาติของ แมลงหวีขาวยาสูบ ได้แก่ แมลงช้างปีกใส ตัวงเต่าตัวห้า หรือ พันธสารกำจัดแมลง imidacloprid 70% WG และเฝ้าระวัง การระบาดของไวรัสใบด่างในพืชอาศัยอื่นๆ - เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง ไกล่และพรวนดิน เพื่อลดปริมาณ ของเพลี้ยแป้งมันสำปะหลังที่อยู่ในดิน และควบคุมโดยใช้ศัตรู ธรรมชาติ ได้แก่ แมลงช้างปีกใส และแตนเบียนเพลี้ยแป้งมัน สำปะหลังสีชมพู และแนะนำการใช้สารฆ่าแมลงเฉพาะจุด เมื่อพบเพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง - โรคพุ่มแจ้ แนะนำให้ใช้ท่อนพันธุ์หรือต้นพันธุ์มันสำปะหลัง ที่ปลอดโรค กำจัดวัชพืชที่เป็นแหล่งพักเชื้อหรือเป็นที่อาศัย ของแมลงพาหะนำโรคในแปลง เช่น ต้นสาบม่วง หลีกเลี้ยง การขนย้ายท่อนพันธุ์ - โรแดง แก้ไขโดยการอนุรักษศัตรูธรรมชาติของโรแดง เช่น ตัวงเต่าสตรัส ตัวงปีกสั้น และไรตัวห้า หลีกเลี้ยงการปลูกล้มมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง หรือฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน เมื่อพบการเข้าทำลายของโรแดงควรเก็บทิ้งหรือทำลาย เพื่อ ลดการเพิ่มปริมาณของโรแดง ในสภาพที่เหมาะสมอาจเกิด การระบาดขึ้นอย่างรวดเร็ว พร้อมทั้งแนะนำการใช้สารฆ่าแมลง เมื่อพบอาการ

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	6. โรคโคนเน่าหัวเน่า 7. หนู 8. หนอนแมลงนูน	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (มุกดาหาร และสระแก้ว) จำนวน 840.00 ไร่ <u>พื้นที่ระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ตาก) จำนวน 623.00 ไร่ <u>พื้นที่ระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เพชรบูรณ์) จำนวน 2.00 ไร่ <u>พื้นที่ระบาดคงที่</u>	- เพลี้ยหอยเกล็ด หนัมน้ำสำรวจแปลงสม่ำเสมอ เมื่อพบการระบาดให้ถอนและเก็บต้นมันสำปะหลังนำไปทำลายทิ้งนอกแปลงปลูก จากนั้นให้ฉีดพ่นด้วยสารฆ่าแมลง ให้ฉีดพ่นเฉพาะในจุดที่พบเพลี้ยหอยเกล็ดเข้าทำลาย - โรคโคนเน่าหัวเน่า หนัมน้ำสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบต้นที่แสดงอาการของโรคให้ถอนและนำไปทำลายนอกแปลงปลูก แล้วโรยปูนขาวหรือราดด้วยสารเมทาแลกซิล 25% WP อัตรา 20-50 กรัม หรือฟอสฟิออลอะลูมิเนียม 80% WP อัตรา 50 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร ราดบริเวณที่ถอนและโดยรอบห่างออกไปประมาณ 1 เมตร
ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	1. หนอนกระทู้ ข้าวโพดลายจุด (fall armyworm) 2. หนู 3. หนอนแมลงนูน	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (กำแพงเพชร เชียงใหม่ เพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์ ขอนแก่น นครราชสีมา จันทบุรี ชลบุรี ยะลา และสตูล) จำนวน 2,563.25 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 31.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (กำแพงเพชร ตาก และแพร่) จำนวน 21,717.00 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 700.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เพชรบูรณ์) จำนวน 394.00 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 3.00 ไร่	- ควบคุมการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (FAW) แนะนำเกษตรกรหนัมน้ำสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เก็บกลุ่มไข่หรือตัวหนอนทำลายทิ้งนอกแปลง - หนอนด้วงกินราก ไถพรวนดินหลายครั้งก่อนปลูก และตากดิน 7-14 วัน เพื่อพลิกไข่หนอนและดักด้วงขึ้นสู่ผิวดิน ใช้เชื้อราเมตาไรเซียม อัตราเชื้อสด 10 กิโลกรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นหรือราดบริเวณโคนต้นและหน้าดินเพื่อควบคุมหนอนใต้ดิน ใช้สารเคมีกำจัดแมลง เนื่องจากหนอนด้วงอาศัยและกัดกินรากอยู่ใต้ดิน ให้ราดหรือพ่นสารลงบริเวณโคนต้นให้ตรงแนวราก เพื่อให้สารซึมลงสู่ดินและสัมผัสกับหนอนได้โดยตรง
สับปะรด	1. โรคเหี่ยว	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ ตรัง และราชบุรี) จำนวน 204.50 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 2.00 ไร่	- ทำความสะอาดแปลง การเตรียมดิน ควรตัดต้นและป่นตอเก่า สับปะรดทิ้งไว้ 2-3 เดือน พร้อมทั้งเก็บซากต้นสับปะรดทำลาย
อ้อย	1. หนอนกออ้อย 2. โรคใบขาวอ้อย 3. โรคเส้ดำ 4. แมลงหี้ยขาว 5. หนอนแมลงนูน	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (พิจิตร สุโขทัย กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ อุตรดิตถ์ ชัยนาท และชลบุรี) จำนวน 1,162.38 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 35.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ มหาสารคาม อำนาจเจริญ อุตรดิตถ์ และชลบุรี) จำนวน 15,149.74 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 51.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สุโขทัย และอุทัยธานี) จำนวน 356.00 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 210.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (นครสวรรค์ พิจิตร และเพชรบูรณ์) จำนวน 47,221.00 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เพชรบูรณ์) จำนวน 230.00 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- หนอนกออ้อย ควรให้น้ำเพื่อให้อ้อยแตกหน่อชดเชย ปลอ่ยแต่นเบียนไขไตรโครแกรมมา อัตรา 30,000 ตัว/ไร่/ครั้ง - ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรค เช่น ต้นจากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ หรือท่อนพันธุ์จากแหล่งปลูกที่ไม่มีการเกิดโรคใบขาว หนัมน้ำตรวจกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก - โรคเส้ดำ ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ผสมสารจับใบและฉีดพ่นในเวลายืน - แมลงหี้ยขาว หนัมน้ำสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบตัวเต็มวัยจำนวนมาก ใช้กับดักแสงไฟล่อตัวเต็มวัยมาทำลาย เพื่อช่วยลดการระบาด อนุรักษ์แมลงศัตรูธรรมชาติ เมื่อเริ่มพบการระบาดให้พ่นเชื้อราบีวเวอเรีย อัตรา 250 กรัม ผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นในช่วงอากาศเย็นหรือความชื้นสัมพัทธ์สูง - หนอนแมลงนูน ไถพรวนดินหลายๆ ครั้งในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงมีนาคมก่อนเริ่มปลูกพืช เพื่อทำลายไข่ ตัวหนอน และดักแด้ที่อยู่ในดิน การปลูกพืชหมุนเวียน ให้พักแปลงและปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน
ทุเรียน	1. เพลี้ยแป้ง 2. เพลี้ยไฟ	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (ตาก จันทบุรี ตรัง กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช ยะลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 414.20 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (จันทบุรี ตรัง ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช พังงา ยะลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 773.25 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 12.25 ไร่	- เมื่อพบระบาดเพลี้ยแป้งเพียงเล็กน้อยให้ตัดหรือเด็ดส่วนที่ถูกทำลายทิ้งนอกแปลง สารฆ่าแมลงที่ได้ผลในการควบคุมเพลี้ยแป้ง คือ คาร์บาริล อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นสารเฉพาะต้นที่พบเพลี้ยแป้งทำลาย - เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ อิมิดาโคลพริด ฟิโปรนิล หรือคาร์โบซัลแฟน เลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	3. เพลี้ยไก่แจ้	พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,180.50 ไร่ การระบาดลดลง 39.50 ไร่	- เมื่อพบเพลี้ยไก่แจ้ระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ ไทอามีโทกแซม/แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ไทอามีโทกแซม อิมิดาโคลพริด หรือไดโนทีฟูแรน โดยเลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน
	4. หนอนเจาะผล	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (กระบี่ ชุมพร นราธิวาส ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 84.22 ไร่ การระบาดลดลง 8.50 ไร่	- เมื่อพบไรแดงทุเรียนหรือไรแดงแอฟริกันระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ โพรพาร์โกด์ อัตรา 30 กรัม อะมิพรอส อัตรา 30 มล. หรือเฮกซีโทอะซอกซัอตรา 40 มล.
	5. เพลี้ยหอยเกล็ด	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ยะลา สุราษฎร์ธานี และสงขลา) จำนวน 462.17 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 20.00 ไร่	- โรคกลากเอนาโคนเอนา แนะนำให้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - เมื่อพบการระบาดของโรคใบติดหรือใบไหม้มากควรพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น เฮกซะโคนาโซล อัตรา 20 กรัม คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ อัตรา 30-50 กรัม เป็นต้น เลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งพ่นทุก 7-10 วัน โดยพ่นที่ใบ
	6. ไรแดง	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 624.00 ไร่ การระบาดคงที่	- เมื่อเริ่มพบอาการของโรคใบจุดสำหรับให้ตัดใบ หรือส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลาย หากโรคยังคงระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช
	7. โรคกลากเอนาโคนเอนา	พื้นที่ระบาด 20 จังหวัด (ตาก นนทบุรี จันทบุรี ตราด ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา ภูเก็ต ยะลา ระนอง สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 4,880.66 ไร่ การระบาดลดลง 73.10 ไร่	- หากพบเพลี้ยหอยเกล็ดในปริมาณน้อยบนใบใช้น้ำผสมไวต์ออยล์ อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วเมื่อระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลงพ่นเฉพาะต้นที่พบ
	8. โรคใบติดหรือใบไหม้	พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (ตาก นครราชสีมา จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส พังงา ยะลา ระนอง สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 2,080.64 ไร่ การระบาดลดลง 247.25 ไร่	- เมื่อพบการเข้าทำลายของเพลี้ยจักจั่นฝอยระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง เช่น คาร์โบซัลแฟน อัตรา 50 มล. หรือไซเพอร์เมทรินโฟฟาโลน อัตรา 40 มล. เป็นต้น โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน
	9. โรคใบจุดสำหรับ	พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (ตาก นครราชสีมา จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ยะลา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,294.75 ไร่ การระบาดลดลง 47.25 ไร่	- เมื่อพบคราบราสีดํา พ่นด้วยน้ำเปล่าล้างคราบราสีดํา และสารเหนียวที่แมลงปากดูดขับถ่ายไว้ เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค และกำจัดวัชพืชในแปลง
	10. เพลี้ยจักจั่นฝอย	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (นครราชสีมา จันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ยะลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,420.50 ไร่ การระบาดลดลง 26.75 ไร่	- ในฤดูฝนหมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบอาการของโรคราที่กิ่งให้ตัดและนำไปทำลายนอกแปลง และใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ ผสมน้ำซันๆ ทาบริเวณแผลที่ตัด
	11. โรคราดำ	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร พังงา ยะลา นครศรีธรรมราช สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 403 ไร่ การระบาดลดลง 68 ไร่	- ห่อผลเพื่อป้องกันหนอนเจาะด้วยถุงพลาสติกสีขาวขุ่นเจาะรูที่บริเวณขอบล่างเพื่อให้หยดน้ำระบายออก และกำจัดด้วยวิธีผสมผสาน โดยการพ่นสารฆ่าแมลง แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน
	12. โรคราสีชมพู	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ตราด ชุมพร และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 248.50 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 63.00 ไร่	- มอดเจาะลำต้น ควรตัดและเผาทิ้ง สำหรับส่วนของต้นทุเรียนที่ไม่สามารถตัดทิ้งได้
	13. มอดเจาะลำต้นทุเรียน	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ชุมพร นราธิวาส ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 278.75 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 6.00 ไร่	- หมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในระยะแตกใบอ่อนให้เขย่ากิ่ง ตัวหนอนคืบจะทิ้งตัวลงที่พื้นดิน สามารถจับทำลายได้ หรือใช้กับดักแสง ไฟล่อตัวเต็มวัยในช่วงกลางคืน
	14. หนอนกินใบทุเรียน	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สุรินทร์ จันทบุรี ระยอง ชุมพร และตราด) จำนวน 275.25 ไร่ การระบาดลดลง 7.00 ไร่	- หมั่นสำรวจแปลงเพาะปลูกอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงที่มีฝนตกชุก ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง ไม่ให้รกทึบ และกำจัดวัชพืชในสวนเพื่อลดความชื้น หากพบการระบาดของเพลี้ยเล็กน้อย ควรตัดส่วนที่เป็นโรคนำออกไปทำลายนอกสวน
	15. โรคกิ่งแห้งทุเรียน	พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (สกลนคร จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง ชุมพร นราธิวาส พังงา ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 599.85 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 7.25 ไร่	- พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรกโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรืออโบรโดเอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - หมั่นตรวจตราผลทุเรียนในแปลงอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงผลใกล้แก่ หากพบอาการผลเป็นจุดเน่า ควรทำการฉีดพ่นสารเคมี เช่น เมตาแลกซิล 25% WP หรือ เมตาแลก

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	16. โรคแอนแทรกโนส 17. หนอนเจาะเมล็ด 18. โรคผลเน่าทุเรียน	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (เพชรบูรณ์ จันทบุรี ชุมพร ตรัง และยะลา) จำนวน 557.60 ไร่ การระบาดลดลง 0.15 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สระบุรี กระบี่ นราธิวาส นครศรีธรรมราช และยะลา) จำนวน 92.60 ไร่ การระบาดลดลง 31.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ชุมพร ยะลา นราธิวาส และจันทบุรี) จำนวน 66.10 ไร่ การระบาดลดลง 94.00 ไร่	ซิลผสมแมนโคแซป หรือ ฟอสเอทิล อะลูมิเนียม 80% WP ให้ทั่วทั้งต้น ประมาณ 1-2 ครั้ง
เงาะ	1. เพลี้ยแป้ง 2. โรคนิ่วจุดสาหร่าย 3. หนอนคืบกินใบ 4. โรคราแป้ง 5. หนอนกินช่อดอก	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ตาก จันทบุรี นครศรีธรรมราช และระยอง) จำนวน 229.00 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 6.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 224 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 158.75 ไร่ การระบาดลดลง 11.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ตาก และจันทบุรี) จำนวน 108.00 ไร่ การระบาดลดลง 6.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 32 ไร่ การระบาดคงที่	- ตัดแต่งกิ่งเงาะ จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่อง ผูกรอบโคนต้น เพื่อป้องกันมดและเพลี้ยแป้ง - ตัดส่วนที่พบโรคนิ่วจุดสาหร่ายเก็บไปเผาทำลาย และตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ - หมั่นสำรวจและสังเกตถ้าพบหนอนคืบกินใบ ให้เกษตรกรพ่นด้วยสารฆ่าแมลง คาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร - โรคราแป้ง ให้เก็บผลที่เป็นโรค ใบแห้ง กิ่งแห้งที่ร่วงหล่นนำไปเผาทำลายนอกแปลง ในแตกช่วงใบอ่อนและเริ่มติดผล
มังคุด	1. เพลี้ยไฟ 2. หนอนกินใบ 3. หนอนขอนใบ 4. โรคนิ่วจุด 5. โรคนิ่วจุดสาหร่าย 6. โรคแอนแทรกโนส 7. โรคนิ่วแห้งและขอบใบแห้ง	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี ตรัง ชุมพร พังงา นครศรีธรรมราช นราธิวาส และยะลา) จำนวน 238.50 ไร่ การระบาดลดลง 2.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ชุมพร ยะลา พังงา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 605.50 ไร่ การระบาดลดลง 2.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร และระยอง) จำนวน 329.00 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช พังงา และชุมพร) จำนวน 239.75 ไร่ การระบาดลดลง 5.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ตรัง พังงา นครศรีธรรมราช และนราธิวาส) จำนวน 517.00 ไร่ การระบาดลดลง 7.00 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ชุมพร และนครศรีธรรมราช) จำนวน 56.00 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และชุมพร) จำนวน 19.00 ไร่ การระบาดคงที่	- ช่วงฤดูแล้งขณะที่มังคุดอยู่ในระยะออกดอก ติดผลอ่อน การพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชควรพ่น 3 ครั้ง คือระยะก่อนดอกบาน 7 วัน ณะดอกบาน และหลังบานแล้ว 7 วัน หากเป็นการระบาดนอกฤดูการออกดอกติดผล ควรพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช เมื่อตรวจพบเพลี้ยไฟเฉลี่ยเกิน 1 ตัวต่อยอด - เมื่อพบหนอนกัดกินใบอ่อนเข้าทำลายของยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร เมื่อพบการระบาดในระยะแตกใบอ่อน ให้พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคนิ่วจุด ในช่วงที่มังคุดแตกใบอ่อน เช่น คอปเปอร์ออกซีคลอไรด์ 30-80 กรัม - เมื่อพบเริ่มมีอาการของโรค ตัดใบ หรือส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลาย หรือฝังดินนอกแปลง ไม่ทิ้งไว้ในบริเวณแปลงหรือข้างแปลง ช่วงการตัดแต่งกิ่ง ดูแลการตัดแต่งกิ่งให้เหมาะสม ไม่ให้ต้นมีทรงพุ่มแน่นทึบ เพื่อให้มังคุดได้รับแสงแดด และอากาศถ่ายเทได้ดี เป็นการลดความชื้น ทำให้สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสมต่อการระบาดของโรค หากโรคยังคงระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช - เมื่อเริ่มพบอาการของโรค ให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งตามอัตราที่ฉลากระบุ - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรกโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโพรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - หลีกเลี่ยงการปลูกในพื้นที่โล่งแจ้งที่แสงแดดจัดเกินไป ตัดแต่งกิ่งและใบที่แน่นทึบออก เพื่อให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก และในช่วงฤดูแล้ง ควรให้น้ำอย่างเพียงพอ
ลำไย	1. เพลี้ยแป้ง	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (เชียงใหม่ ตาก พะเยา จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 407.00 ไร่ การระบาดคงที่	- หากพบว่า เพลี้ยแป้งเริ่มระบาดในสวนลำไย ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด ได้แก่ มาลาไทยอน อัตรา 30 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือไพรทอยด์ พ่นให้ทั่ว 2-3 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	2. โรคราดำ	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (เชียงใหม่ พะเยา แพร่ จันทบุรี และสระแก้ว)	- พ่นสารเคมี เช่น คาร์บาริล 85% WP อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร
	3. โรคพุ่มไม้กวาด	จำนวน 522.00 ไร่ การระบาดคงที่	- อาจพ่นควบคู่กับสารป้องกันกำจัดเชื้อรา ได้แก่ คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ อัตรา 40-50 กรัม หรือเบตาไซฟลูทรีน อัตรา 40-50 กรัม
	4. หนอนคืบกินใบ	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และสระแก้ว)	- หมั่นสำรวจแปลงปลูกพืช หากพบกิ่งที่เป็นโรคพุ่มไม้กวาดให้ตัดกิ่งที่เป็นโรคนำมาเผาทำลายนอกแปลง
	5. โรคโรก้ามะหยี่	จำนวน 365.25 ไร่ การระบาดคงที่	- เขย่ากิ่งให้หนอนร่วงหล่นแล้วเก็บรวบรวมไปทำลายหรือนำไปเป็นอาหารสัตว์เลี้ยง และเก็บรวบรวมดักแด้ไปทำลาย
	6. หนอนม้วนใบ	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี)	หากระบาดมาก ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด เช่น คาร์บาริล อัตรา 45-60 กรัม หรือแลมปดาไซฮาโลทรีน อัตรา 12 มล. เลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร
	7. มวนลำไย	จำนวน 28.00 ไร่ การระบาดคงที่	- หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบมีการระบาดให้ตัดแต่งกิ่ง และยอดที่ถูกโรทำลายนำไปเผาทิ้งนอกแปลงปลูก
		พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี)	- หมั่นตรวจ ถ้าพบให้เก็บทำลาย หากระบาดรุนแรงมากควรฉีดพ่นด้วยยาโมโนโครโทฟอส ในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร
		จำนวน 31.25 ไร่ การระบาดคงที่	หรือพ่นด้วยไพรีทรอยด์อัตรา 10 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร
		พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และจันทบุรี)	- ตัดส่วนที่ถูกทำลายที่มีตัวหนอนแล้วเผาไฟเสียและจับตัวแก่ที่มาเล่นไฟกลางคืนไปทำลาย
		จำนวน 45.25 ไร่ การระบาดคงที่	- จับตัวเต็มวัย ตัวอ่อน และไข่ไปทำลาย หากพบระบาดมากใช้ยาฆ่าแมลงพวก โมโนโครโทฟอส ฉีดพ่นในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร หรือยาฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 45 กรัม/น้ำ 20 ลิตร
		จำนวน 9.50 ไร่ การระบาดคงที่	

6. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

โรคพิษสุนัขบ้า สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้า ข้อมูลวันที่ 11 - 13 กันยายน 2569

ปัจจุบันมีทั้งหมด 14 จังหวัด 33 จุด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย ระยอง ฉะเชิงเทรา ศรีสะเกษ สุรินทร์ ชลบุรี นครราชสีมา กาฬสินธุ์ สระแก้ว อุบลราชธานี นครพนม มุกดาหาร บุรีรัมย์ และอุดรธานี ซึ่งขณะนี้กรมปศุสัตว์ยังได้เร่งรัด ควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรคโดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรค (ring vaccination) ร่วมในการเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคได้ ทั้งนี้ พบจุดเกิดโรคพิษสุนัขบ้าจำนวน 3 ตัว ในพื้นที่จังหวัดนครพนม และนครราชสีมา

พื้นที่เฝ้าระวังการเกิดโรค 182 จุด ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด นครนายก ระยอง สระแก้ว ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี เลย กาฬสินธุ์ ขอนแก่น นครพนม มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด สกลนคร หนองคาย อุดรธานี ตาก นครศรีธรรมราช ระนอง และสงขลา